

Examen VWO
2025

tijdvak 1
maandag 26 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 45 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 53 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Tekst 1 Diderot Etkisi

- 1p 1 Birinci ve ikinci paragraf arasındaki ilişkiyi aşağıdakilerden hangisi özetler?
Birinci paragraf
A Diderot etkisini destekleyenlere, ikincisi ise eleştirenlere değinir.
B Diderot etkisini kısaca açıklar, ikincisi ise örnekler verir.
C Diderot etkisinin ekonomiye, ikincisi ise topluma yansıdığını anlatır.
D Diderot etkisiyle değişen iş kültürünü, ikincisi ise aile yapısını vurgular.
- 1p 2 'Eski Sabahlığım İçin Pişmanlık' yazısında Diderot neyi vurgular? (3. paragraf)
A gerçek ve gereksiz ihtiyaçların arasında bir ayrım kalmadığını
B gösteriş ve sadeliğin arasındaki ince çizgiyi
C ihtiyaç duyulan uyumu insanın kendi içinde bulabileceğini
D yeni alınan ürünün eskisinin yerini tutmadığını
- 1p 3 Aşağıdakilerden hangisi dördüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
A Bu yüzden insan sürekli kendini yeniler.
B Çünkü insanın doğası değişmez.
C Neyse ki insan sorunun çözümünü bulur.
- 1p 4 Beşinci paragrafa göre tüketicilerin tek bir eşya almak için girdikleri mağazalardan pek çok eşyayla çıkma sebebi nedir?
A eşyaların renk ve dekora göre birbirini tamamlayarak sergilenmesi
B eşyaların satışını artırmak için daha düşük fiyatlarla pazarlanması
C her bütçeye uygun değişik kalitelerde seçeneklerin sunulması
D tüketicinin yaptığı alışverişler için cazip hediyeler verilmesi
- 1p 5 Altıncı paragrafa göre tüketicilerin bilinçsizce alışveriş yapmalarını bazı yazarlar hangi içsel nedene bağlıyor?
A kararsızlık ve şüphecilik
B kıskançlık ve gösteriş
C yalnızlık ve çekingenlik
D yetersizlik ve kibir
- 1p 6 Yazarın yedinci paragraftaki yaklaşımını aşağıdakilerden hangisi özetler? Yazar yedinci paragrafta
A araştırma sonuçlarını karşılaştırır.
B kendi deneyimlerine yer verir.
C okuyucuya tavsiye verir.
D parçanın konusunu eleştirir.

Tekst 2 Bitkilerin Sessiz Çılgılığı

- 1p 7 Birinci paragrafa göre bitkilerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
A Bazı etkenler bitkilerde stresin kaynağı olarak görülür.
B Bitkiler susuz kalırsa yapraklarında kabarcıklar oluşur.
C Yoga müzikleri bitkilerin gelişiminde faydalıdır.
- 1p 8 Met welk doel worden de microfoons in de kassen geplaatst? (aline 2)
Noteer dit doel.
- 1p 9 İkinci paragrafa göre yapay zekanın bitki sesleriyle ilgili araştırmaya katkısı aşağıdakilerden hangisidir?
A bitki sesleriyle diğer sesleri birbirinden ayırmak
B bitkilerin çıkardığı ultrasonik sesleri kaydetmek
C sera ortamındaki gürültüyü azaltmak
- 1p 10 Üçüncü paragrafa en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?
A Bitkiler birbirine küser mi?
B Bitkiler ne zaman sessizleşir?
C Bitkiler neden ve kiminle konuşur?
D Böcekler bitkilere ne anlatır?
- 2p 11 Wat zijn de twee voordelen van de plantenexperimenten volgens alinea 4?
Noteer deze twee voordelen.

Tekst 3 Antalya'nın Antik Kentleri

- 3p 12 Welke bijzonderheid hoort bij welke antieke stad?
Noteer het nummer van de antieke stad achter de letter van de bijzonderheid.
a Deze stad is bekend om zijn thermale baden.
b Hier bevindt zich het oudste en meest robuuste exemplaar van een antiek theater.
c Het orakelcentrum van een van de oude goden in de Romeinse cultuur.
d De ruïnes van deze stad dateren uit drie verschillende periodes.

Tekst 4 Yeni Nesil Kooperatifler

- 1p 13 İkinci paragrafa en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?
A 'Başka Bir Okul Mümkün' derneği ile yollarınız nasıl kesişti?
B Özel danışmanlık yerine neden kooperatifçiliği seçtiniz?
C Özel sektör ile kooperatifçiliğin benzerlikleri nelerdir?
D Size göre kooperatifçiliğin dezavantajları nelerdir?
- 1p 14 Aşağıdakilerden hangisi ikinci paragraftaki boşluk için uygundur?
A enayilik
B kaçınılmaz
C ukalalık
D umursamazlık
- 1p 15 Üçüncü paragrafa göre 'Genç İş Kooperatifçilik' adındaki genç sözcüğü neye atıfta bulunuyor?
A çalışanların yaş ortalamasına
B derneğin kuruluş zamanına
C kooperatifçiliğe modern bakışa
- 1p 16 Dördüncü paragrafa göre aşağıdakilerden hangisinin Türkiye'deki kooperatifçiliğe olumsuz etkisi vardır?
A gelişmiş yasal alt yapının
B ihtiyaca uygun uygulamaların
C toplumun kültürel yapısının
D ücret dağılımındaki oranların

Hieronder staan vier titels die passen bij de coöperatieve principes in alinea 5 (zie **17-1**, **17-2**, **17-3** en **17-4**).

- 2p 17 Welke titel past bij welk principe?
Noteer op je antwoordblad het nummer van het principe, gevolgd door de letter van de passende titel.
a Adil paylaşım
b Birlikte öğrenerek
c Katılımcı
d Yetkin kadro

Tekst 5 Klasikler Yeniden Yazılıyor

In alinea 2 noemt Mehmet Atilla drie aspecten die niet direct opvallen, maar die hebben bijgedragen aan het verwaarlozen van het leesgedrag van jongeren.

- 2p 18 Noteer twee van deze drie aspecten.

- 1p 19 Welke zin in alinea 2 maakt duidelijk dat Mehmet Atilla de kansengelijkheid voor lezen belangrijk vindt?
Citeer de eerste twee woorden van de desbetreffende zin.
- 1p 20 Aşağıdakilerden hangisi üçüncü paragraftaki boşluk için uygundur?
A araştırmaya gerek duymadım
B artırmak yanlış olurdu
C belirlemek zor oldu
D küçümsemek doğru olmazdı
- 1p 21 “Metinleri kısaltma ... korumaya çalıştık.” (4. paragraf)
Mehmet Atilla bu sözlerle neyi açıklamaktadır?
A çeviri metinlerde öne çıkan kültür farklılıklarına verdiği tepkiyi
B içerikten çok metnin verdiği mesaja verdiği önemi
C metinlerin yazarlarına ve hedef kitlesine duyduğu saygıyı
D yazılarında kendi görüşlerine yer verdiğini

Tekst 6 Türkiye’de Son Keşifler

- 1p 22 Aşağıdakilerden hangisi birinci paragraftaki boşluk için uygundur?
A altın
B bronz
C gümüş
D mermer
E tahta
- In de huurovereenkomst die in de Antieke Stad Teos is gevonden, worden situaties vermeld waarin de gebruiker een boete moet betalen. (alinea 2)
- 2p 23 Noteer twee van deze situaties.
- 1p 24 Üçüncü ve dördüncü paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
A Porsuk ağacı dünyanın en yaşlı ağacı unvanına sahip olmuştur.
B Porsuk ağacının yaşı köklerinin kalınlığına bakarak tahmin edilmiştir.
C Roma dönemi mozaik kalıntıları uzun araştırma sonrası keşfedilmiştir.
D Roma dönemi mozaiklerinde Yunan mitoloji kahramanı bulunmaktadır.
- 1p 25 Paragraflara göre keşiflerin eskiden yeniye doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?
A 3-2-1-4
B 3-4-1-2
C 4-3-1-2
D 4-2-1-3

Tekst 7 Para Hakkında Bilmeniz Gerekenler

De zinnen a, b, c en d zijn weggelaten uit de alinea's 1 tot en met 4 (zie **26-1**, **26-2**, **26-3** en **26-4**).

- 2p **26** Geef aan welke zin in welke alinea past.
Noteer het nummer van elke alinea, gevolgd door de letter van de zin die is weggelaten.
- a Aşırıya kaçıp finansal bütçemizi zor durumlara düşürebiliyoruz.
 - b Bu dönemde para kazanmak için sonsuz olasılıklara sahibiz.
 - c Örneğin belirli bir sürede nereye, nasıl bir harcama yaptığınızı not edin.
 - d Kendinizi bilmediğiniz finansal konularda eğitin.

"Hayatımın çoğunu çalışarak geçirdim ama hiçbir şeye sahip olamadım."
(5. paragraf)

- 1p **27** Yazarın bu alıntıyı kullanma sebebi nedir?
- A çalışmanın hayatta önemli olmadığını vurgulamak
 - B genç yaşta maddi bağımsızlık elde etmeyi teşvik etmek
 - C hedef belirlemeden başarılı olunmayacağını belirtmek
 - D sadece satın almak için çalışma kararının yanlışlığını anlatmak
- 1p **28** Yazarın altıncı paragrafta verdiği mesajı aşağıdakilerden hangisi özetler?
- A Hedefe ulaşmak için önce temel birikim oluşturmak gerek.
 - B Kredilerin cazibesine kapılmak büyük hata olur.
 - C Ortak hesap açmadan önce gerekli araştırma yapılmalı.
 - D Zararı en aza indirmeden fayda sağlanmaz.
- 1p **29** Aşağıdakilerden hangisi yedinci paragraftaki boşluk için uygundur?
- A Bankalarca belirlenen harcama limitini aşmamak
 - B Finansal danışmanlardan yardım almak
 - C Her fırsatta bir kenara para ayırıp saklamak
 - D Nakit para yerine kredi kartı kullanmak

Tekst 8 Alfa Kuşağı Kimdir?

- 1p **30** Birinci paragrafa göre aşağıdakilerden hangisi alfa kuşağından biri olabilir?
- A farklı online yöntemler ile kendini geliştiren
 - B geleneksel ve yüz yüze etkileşimleri tercih eden
 - C kariyerine değil aile yaşantısına öncelik veren
 - D kendi memleketinde sakin bir yaşamı tercih eden

- 1p 31 Alfa kuşağı bireyleri hangi tür iletişimi tercih eder?
A geleneksel telefon görüşmeleri
B görsel ve simgesel iletişimi
C uzun ve ayrıntılı, yazılı iletişimi
D felsefi açıdan detaylara sahip görüşmeleri
- 1p 32 Bilgi erişimi konusunda alfa kuşağının genel davranışı nedir?
A deneme-yanılma ile öğrenme
B derinlemesine ve ayrıntılı araştırma
C hızlı ve anlık bilgi arayışı
D sözel aktarıma dayalı haberleşme
- 1p 33 Alfa kuşağı bireyleri genellikle hangi tür aktivitelerde çabuk sıkılırlar?
A çoklu-duyusal aktiviteler
B tekrarlayan aktiviteler
C uzun, tekdüze aktiviteler
D yaratıcı aktiviteler

Tekst 9 Sanatın Oluşumu

- 1p 34 İkinci paragrafta sanatın başlangıcı neye dayandırılmaktadır?
A insan yaşamının tek düzeliğine
B insanlar arası iş birliğinin başlamasına
C insanlık tarihinin ilk var olduğu döneme
D insanlık tarihinin kayıt altına alınmasına
- ‘İnsanların kendilerini çevreleyen ... bu yetisiyle açıklamak gerekir.’
(3. paragraf)
- 1p 35 Yukarıdaki tümcede insanın hangi yeteneğinden söz edilmektedir?
A doğal tehlikelerden korunabilme
B gerçek dışı durumları resimleyebilme
C görmediği nesneleri tasvir edebilme
D hislerini yazıya dökebilme
- 1p 36 Dördüncü paragrafta sanatın oluşumuyla ilgili hangi bilgi verilmiştir?
Sanatın
A gerçek yaşamdan kopukluğu
B insanlar arasında nasıl geliştiği
C üstün yaratıcılık yönü
D yakın çevrelerde sahnelenmesini
- 1p 37 Aşağıdakilerden hangisi beşinci paragraftaki boşluk için uygundur?
A Bir başka deyişle
B Buna rağmen
C Ne var ki
D Ne yazık ki

Tekst 10 Tutsaklığın Üç Hali

- “Yazmasam deli olacaktım.” (1. paragraf)
- 1p 38 Yazarın bu sözlerle anlatmak istediğini aşağıdakilerden hangisi özetler?
- A edebiyat dünyasına adını duyurma hevesini
 - B hayatın gerçeklerini kabul edemediğini
 - C içindekilerini paylaşma gereksinimini
 - D yazarlık dışındaki işlerde tutunamadığını
- 1p 39 Yazar, Karadağ’ın kitabı ile Kafka’nın ‘Dönüşüm’ kitabı arasındaki farkı nasıl vurgular?
- Karadağ’ın kitabında dönüşüm
- A insanın kendinden kaynaklanıyor, Kafka’nınkinden ise dışa bağlı sebeplerden oluşur.
 - B mizah ve hüznle, Kafka’nınkinden ise psikolojik betimlemelerle anlatılır.
 - C zorunlu değişikliklerden, Kafka’nınkinden ise gönüllü değişikliklerden kaynaklanır.
- 1p 40 Üçüncü paragrafa göre ikinci öykü, okuyucuda nasıl bir etki bırakıyor?
- İkinci öykü
- A okuyucunun kendi iç dünyasıyla ilgili şüphe duymasını sağlıyor.
 - B okuyucunun zaman ve yer ilişkisi kurmasına yardımcı oluyor.
 - C okuyucuya hayatı olduğu gibi kabul etmek gerektiği hissini veriyor.
 - D okuyucuya, yazar ve karakter arasındaki bağlantıyı sorguluyor.
- 1p 41 Dördüncü paragrafa göre kitabın üçüncü bölümündeki üçlemeye ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
- A Her bölümde karakterlerin farklı deneyimleri anlatılıyor.
 - B Her bölümde yazar tutsaklığı değişik açıdan ele alıyor.
 - C Her bölümü okuyucuyu farklı açıdan tatmin ediyor.
 - D Her bölümün adında farklı kelime oyunları yer alıyor.

Het boek wordt veelzijdig door vier kenmerken van de verhalen in alinea 5.

- 2p 42 Noteer drie van deze vier kenmerken.

Tekst 11 Şarkılara İlham Olmuş Şiirler

- Je bent geïnteresseerd in Turkse gedichten, vooral als ze ook nog verwerkt zijn in liedjes.
- 1p 43 Gaat een van de liedjes in de tekst over het terugkijken naar de kindertijd?
- Zo ja, noteer het liedje.
- Zo nee, noteer ‘nee’.

Tekst 12 Öykü Yarışması

Je hebt samen met je klasgenoot een verhaal geschreven voor deze competitie.

- 1p **44** Wat moet je volgens de tekst nu nog doen om met jullie verhaal aan deze competitie mee te mogen doen?

Je hebt een jaar geleden een prijs gewonnen met een verhaal dat je voor school geschreven hebt.

- 1p **45** Wat heb je volgens de tekst nodig om met hetzelfde verhaal aan deze competitie mee te mogen doen?